

Arqueologia Agrària de l'Edat Mitjana

2014/2015

Codi: 100331

Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2500241 Arqueologia	OB	3	2
2500501 Història	OT	4	0

Professor de contacte

Nom: Félix Retamero Serralvo

Correu electrònic: Felix.Retamero@uab.cat

Utilització de llengües

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Equip docent

Helena Kirchner Granell Jose Maria Vila Carabasa

Prerequisits

Tenir coneixements bàsics d'anglès i de francès, atès que bona part de les lectures imprescindibles estan en aquests idiomes. També és convenient està familiaritzat amb programes informàtics de cartografia i de dibuix

Objectius

Aquesta assignatura forma part de la matèria "Espai, paisatge i territori". L'objectiu general de la matèria és l'estudi de les formes del paisatge prehistòric i històric. Els objectius formatius específics de l'assignatura són:

1. Conèixer l'estat de la qüestió dels estudis arqueològics sobre les pràctiques agràries medievals, especialment en l'àmbit peninsular.
2. Relacionar les recerques arqueològiques amb les grans qüestions historiogràfiques sobre les pràctiques agràries medievals.
3. Conèixer les característiques generals de les agricultures medievals i els registres arqueològics i textuais que les fan recognoscibles.
4. Familiaritzar-se amb les tècniques pròpies de l'estudi dels espais agraris, específicament dels d'època medieval.

Competències

- Fer i dirigir treballs propis de l'arqueologia de camp: excavació i prospecció.
- Generar propostes innovadores i competitives en la recerca i en l'activitat professional.
- Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi
- Utilitzar els principals mètodes, tècniques i instruments d'anàlisi en arqueologia

Resultats d'aprenentatge

1. Aplicar les tècniques i els instruments d'anàlisi adequats als casos d'estudi
2. Aplicar protocols d'execució dels treballs de camp i recollida de mostres.

3. Aplicar tant els coneixements com la capacitat d'anàlisi a la resolució de problemes relatius al camp d'estudi propi
4. Combinar recursos tècnics procedents de disciplines afins.
5. Dominar les tècniques i els recursos instrumentals propis de l'anàlisi de laboratori arqueològic.
6. Dominar les tècniques i els recursos instrumentals propis de l'excavació i la prospecció arqueològiques
7. Establir protocols de recerca per a projectes de recerca originals.
8. Interpretar els resultats procedents de l'arqueologia de camp inserint-los en el context històric
9. Realitzar documents gràfics convencionals: planimetria, topografia, cartografia, dibuix il·lustratiu
10. Utilitzar el vocabulari tècnic específic i d'interpretació de la disciplina

Continguts

1. L'arqueologia agrària i la historiografia sobre l'Edat Mitjana. El cas de la Península Ibèrica.
2. Opcions productives i contextos socials en el període medieval
3. Els espais de conreu. L'agricultura de secà i l'agricultura irrigada.
4. Les seleccions de plantes i de bestiar.
5. Les feines i les eines.
6. La transformació i l'emmagatzematge.

Metodologia

ACTIVITAT DIRIGIDA: 49 hores

-Classes teòriques dirigides pel professor.

-Pràctiques d'aula dirigides pel professor.

-Pràctiques de camp dirigides per professors

ACTIVITAT SUPERVISADA: 23 hores

-Tutorització

ACTIVITAT AUTÒNOMA DE L'ESTUDIANT: 75 hores

-Estudi, recerca de recursos i elaboració de treballs

AVALUACIÓ: 3 hores

-Realització de proves escrites

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes pràctiques dirigides pel professor	15	0,6	1, 3, 5, 6, 7, 8, 10
Classes teòriques dirigides pel professor	24	0,96	3, 6, 7, 8, 10
Pràctiques de camp dirigides per professors	10	0,4	1, 2, 4, 5, 6, 9, 10
Tipus: Supervisades			

Tutorització	23	0,92	1, 2, 3, 7, 8, 10
Tipus: Autònomes			
Treball autònom de l'estudiant: estudi, recerca de recursos i elaboració de treballs	75	3	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10

Avaluació

F

Només es considerarà un alumne "no presentat" si ha lliurat el 40% o menys de les evidències avaluables del total de l'assignatura (és a dir, si ha fet només un examen, el treball o les pràctiques de camp).

La còpia (internet, llibres, treballs, etc.) suposarà un zero en la qualificació de l'exercici, i perdre la possibilitat de presentar-se a la reavaluació.

Les notes inferiors a 3 sumaran 0 en el càlcul de la mitjana, la qual serà calculada sempre tenint en compte el número total d'exercicis.

No s'acceptaran treballs lliurats fora dels terminis fixats pels professors. Tampoc s'habilitaran dates d'examen personalitzades. Les situacions greus o de força major que impedeixin el lliurament d'un treball o l'assistència a un examen hauran de ser acreditades.

Reavaluació: Només seran reavaluades les activitats d'avaluació lliurades en els terminis establerts pel professor de l'assignatura; en cap cas no es podrà presentar un exercici per primera vegada durant el període de reavaluació.

Només es podrà millorar la nota d'un exercici si hom ha aprovat tots els altres. Arribar el cas, la nota que es tindrà en compte en el càlcul de la mitjana serà la resultant de la reavaluació.

Les pràctiques de camp no es poden reavaluar.

Les dates de lliurament dels treballs i dels exàmens parcials seran fixades i anunciades pels professors. En canvi, la data de la reavaluació està fixada per la facultat i publicada en la pàgina web (<http://www.uab.cat/lletres/>).

L'alumnat tindrà dret a revisar els resultats de les proves realitzades. El professorat establirà oportunament els mecanismes per fer-ho.

Es tindran en compte els casos particulars que rebran, com no podria ser d'una altra manera, un tractament particular.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Examen parcial	25%	1,5	0,06	6, 8, 10
Examen parcial	25%	1,5	0,06	3, 5, 6, 8, 10
Informe de les pràctiques de camp	10%	0	0	2, 4, 5, 6, 9, 10
Treball escrit	40%	0	0	3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10

Bibliografia

-Kirchner, H., ed, 2010, Por una arqueología agraria. Perspectivas de investigación sobre espacios de cultivo en las sociedades medievales hispánicas, BAR.

-Lageras, P., 2007, The Ecology of Expansion and Abandonment. Medieval and Post-Medieval Land-use and Settlement Dynamics in a Landscape Perspective, National Heritage Board, Lund.

-Miller, N. F. & Gleason, K.L., 1994, The Archaeology of Garden and Field, University of Pennsylvania Press.

-Quirós, J.A., dir, 2012, Arqueología del campesinado medieval: la aldea de Zaballa, Euskal Herriko Unibersitatea.

-Van der Veen, M., ed, Monogràfic de la revista World Archaeology, Juny, 2005.

-Quirós, J.A., ed, 2013, El poblamiento rural de época visigoda en Hispania. Arqueología del campesinado en el interior peninsular, Euskal Herriko Unibersitatea.

-Vigil-Escalera, A. t al, 2013, Horrea, barns and silos. Storage and incomes in Early Medieval Europe, Euskal Herriko Unibersitatea.

www.arqueologiamedieval.com

www.arqueologiadelpaisaje.com

<http://www.historic-cornwall.org.uk/flyingpast/medland.html>

<http://www.sha.org>